

УДК 351

Кисельов В. Б.,

д.техн.н., професор,
декан факультету управління міським господарством
Академії муніципального управління,
МОН України

**ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-
КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ
ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В СИСТЕМАХ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЯК НОВІ СТРАТЕГІЇ
АДМІНІСТРАТИВНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ**

Анотація. У статті розкрито сутність інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) і розглянуто специфіку їх впровадження й використання у різних системах державного управління; порушено питання щодо ефективної взаємодії влади й суспільства завдяки новітнім електронним ресурсам та мережі Інтернет; висвітлено тему управління як визначальної функції публічного адміністрування, роль і функції інформаційно-комунікаційних технологій у цьому процесі; у роботі також йдеться про чинники, що заважають впровадженню ІКТ у сферу державного управління, або взагалі його унеможливають.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, державне й муніципальне управління, електронний уряд, інформаційне суспільство, глобальна мережа Інтернет, електронний документообіг, електронні системи управління, ефективність.

Киселёв В. Б.,

д.техн.н., професор,
декан факультета управління городским хозяйством
Академии муниципального управления,
МОН Украины

**ВНЕДРЕНИЕ СОВРЕМЕННЫХ ИНФОРМАЦИОННО-
КОМУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ И
УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ИНФОРМАЦИОННОГО
ОБЕСПЕЧЕНИЯ В СИСТЕМАХ ГОСУДАРСТВЕННОГО
УПРАВЛЕНИЯ КАК НОВЫЕ СТРАТЕГИИ АДМИНИСТРАТИВНЫХ
ПРЕОБРАЗОВАНИЙ**

Аннотация. В статье раскрыта суть информационно-коммуникационных технологий (ІКТ) и рассмотрена специфика их внедрения, использования в разных системах государственного управления; затронут вопрос об эффективном взаимодействии власти и общества благодаря новейшим электронным ресурсам и сети Интернет; раскрыта тема управления как определяющей функции публичного администрирования, роль и функции информационно-коммуникационных технологий в этом процессе; в работе также идёт речь о факторах, мешающих внедрению ІКТ в сферу государственного управления, или вовсе делающих его невозможным.

Ключевые слова: информационно-коммуникационные технологии, государственное и муниципальное управление, электронное правительство,

информационное общество, глобальная сеть Интернет, электронный документооборот, электронные системы управления, эффективность.

Kiselyov V.B.,

PhD, Professor,

Dean of the faculty of management horodskym economy

Academy munytsypalnoho management,

MES of Ukraine

INTRODUCTION OF MODERN INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES AND INFORMATION PROVISION IMPROVEMENT IN PUBLIC ADMINISTRATION AS A NEW STRATEGY FOR ADMINISTRATIVE CHANGES

Annotation. The article reveals the essence of information and communication technologies (IKT) and the specificity of their implementation and use in different systems of government; raised the question of effective interaction between government and society by sophisticated electronic resources and the Internet; highlights the theme of management as a defining feature of public administration, the role and function of ICT in this process; The paper also refers to the factors that hinder the implementation of IKT in public administration, or even make it impossible for him.

Keywords:

ICT, state and municipal government, e-government, information society, the global Internet, electronic documents, electronic control system efficiency.

Постановка проблеми. В умовах становлення глобального інформаційного суспільства підвищення ефективності функціонування органів державної влади неможливе без впровадження інноваційних технологій, які оптимізують взаємодію всіх галузей (гілок) влади як між собою, так і з суспільством у цілому. Для вирішення цього завдання чимало країн світу за останнє десятиліття розробили міжнародні й національні програми адаптації органів державної влади до умов інформаційного суспільства. Приміром, на всесвітніх зустрічах, присвячених питанням інформаційного суспільства, лідери більшості світових країн підписали стратегічні документи – «Декларацію принципів» та «План дій» (Женева, грудень 2003 року, Туніс, листопад 2005 року), в яких визначили основні напрямки розвитку інформаційного суспільства на всіх рівнях, а також визнали необхідність модернізації та реалізації національних стратегій впровадження інформаційних технологій у сферу державного управління.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що проблематика впровадження інноваційних технологій у сферу державного управління стала предметом дослідження в численних роботах багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених. Теоретичні основи розвитку інформаційного суспільства, у тому числі електронного уряду та електронної демократії, аналізуються в роботах зарубіжних науковців: Д. Белла, М. Бонема, М. Вершиніна, Л. Гросмана, В. Грідньова, О. Даніліна, В. Дрожжинова, Д.

Зейферта, М. Кастельса, С. Кліфта, А. Кошкіна, Б. Кристального, С. Туронка, Й. Масуди, П. Норіс, М. Раскладкіної, В. Солодова, Е. Тофлера, Ю. Травкіна, К. Хілла, О. Яковлевої та ін.

Різні підходи до інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів влади обґрунтовуються окремими українськими дослідниками, серед яких, зокрема, О. Баранов, О. Голобуцький, М. Демкова, Д. Дубов, С. Дубова, О. Ємельяненко, П. Клімушин, І. Клименко, І. Коліушко, Н. Коритнікова, І. Крюков, К. Линьов, Ю. Машкаров, Г. Почепцов, С. Чукут, О. Шевчук, А. Серенок, М. Ватковська та ін.

Важливе значення для аналізу політики провідних країн у цій сфері мають документи міжнародних організацій (ООН, ЮНЕСКО та ін.), інформаційні матеріали різноманітних Інтернет-сайтів, зокрема сайт Інституту інформаційного суспільства, Закон України «Про загальнодержавну програму «Електронна Україна» на 2005-2012 роки», довгострокова державна програма «Електронна Україна» – задля розвитку Інтернет-індустрії та створення на її базі «електронної держави», розроблена Державним комітетом зв'язку та інформатизації України (2002 р.).

Формулювання цілей статті. Метою статті є обґрунтування необхідності якнайшвидшого впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в усі системи державного управління задля ефективних адміністративних реформ і, відповідно, успішного розвитку України за усіма напрямками.

Виклад основного матеріалу дослідження. Важлива характеристика діяльності сучасної держави – рівень її інформаційно-аналітичного забезпечення, що суттєво впливає на усі процеси соціально-економічного розвитку суспільства. Світовий досвід удосконалення державного управління доводить, що інформаційно-аналітичне забезпечення належить розглядати, як один із стратегічних напрямів підвищення ефективності діяльності на всіх рівнях – державному, галузевому, регіональному, міжнародному та ін.

З системної точки зору⁴ концепція інформаційного забезпечення органів державної влади і управління ґрунтується на уявленні про державу, як про складну багатофазну операційну систему, що включає в себе упорядковану множину об'єктів організаційного управління. Наявні об'єкти, як правило, впорядковані за ієрархічними рівнями управління (відповідно до організаційної структури, що діє у період, який розглядається), відношення між ними характеризуються зв'язками й процесами управління, підпорядкування й взаємодії.

⁴ Нікітов В. А., Орлов С. І., Старовойтов О. В., Савін Г. І. Інформаційне забезпечення державного управління. М. 2000.

Діяльність органів державного управління в цьому контексті представляє собою сукупність логічно взаємопов'язаних масових дій – операцій, спрямованих на здійснення покладених на них управлінських функцій.

Таким чином йдеться про своєрідні операційні системи, що реалізують клас операцій, що календарно розвиваються, семантика яких визначається компетенцією відповідних органів. Операції можуть спрямовуватися на досягнення як стратегічних цілей держави, так і розв'язання завдань більш низьких рівнів. Вони (операції) можуть упорядковуватися за часом, послідовністю виконання й складом учасників – владних органів, інших юридичних та фізичних осіб. Саме задля реалізації операцій державного управління й необхідний комплекс організаційно-методичних та технічних засобів і технологій інформаційно-аналітичного забезпечення.

Інформаційні системи всередержавного рівня. Ефективність роботи вищих органів представницької, виконавчої й судової влади всіх рівнів значною мірою визначається якістю та оперативністю їх інформаційно-аналітичного обслуговування. Ця проблема має вирішуватися за багатьма напрямками. Один з них – розроблення й застосування автоматизованих систем адміністративного управління й контролю офісного типу, що створюються на основі впровадження нових інформаційних технологій. Такі системи мають забезпечувати працівників апарату якісною й своєчасною інформацією, створювати умови для її оперативного знаходження, аналізу, оцінки й надання користувачам у потрібному вигляді та у необхідний час. Даний клас інформаційних систем використовує не лише інформацію конкретної організації, де розміщено певні системи, але й інформаційні ресурси інших органів, використовуючи для цього різноманітні канали зв'язку, комунікації й засоби взаємообміну даними.

Інформаційна система, що забезпечує діяльність об'єктів даного типу, повинна мати відповідні програмно-технічні засоби для колективного та індивідуального підготування й прийняття рішень, бути багатofункціональною, багатокористувацькою, розподіленою територіально, забезпечувати можливість віддаленого доступу до баз даних вищих органів державної влади і органів влади суб'єктів держави та інших організацій, вітчизняних і зарубіжних.

Як приклад, розглянемо інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності вищого законодавчого органу влади – Верховної Ради (Парламенту)⁵. Головними цілями такого забезпечення у даному випадку є:

- підвищення ефективності законодавчої діяльності;
- забезпечення ефективності прийняття стратегічних рішень у штатних і кризисних ситуаціях;

⁵ Нікітов В. А., Орлов Є. І., Старовойтов О. В., Савін Г. І. Інформаційне забезпечення державного управління. М. 2000. С. 146-149.

- удосконалення взаємодії керівництва й парламентаріїв з громадянами та іншими органами державної влади;
- підвищення ефективності функціонування апарату.

Цьому й має сприяти інформаційно-комунікаційна система, що виконує такі функції:

- інформаційне забезпечення діяльності парламентаріїв, комітетів, комісій і підрозділів апарату;
- формування й ведення інформаційних фондів;
- інформаційна взаємодія (включаючи електронну пошту) парламентаріїв, комітетів, комісій та підрозділів апарату як між собою, так із зовнішніми абонентами;
- забезпечення проходження законодавчих актів і законопроектів;
- забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності органу законодавчої влади;
- забезпечення колективної підготовки й прийняття рішень;
- забезпечення документообігу й діловиробництва;
- забезпечення редакційно-видавничої діяльності;
- доступ користувачів до інформаційних фондів і баз даних органу законодавчої влади, інших органів державної влади і організацій, вітчизняних та зарубіжних;
- забезпечення офісної діяльності окремих парламентаріїв, членів комітетів, комісій та підрозділів апарату;
- технологічне забезпечення засідань;
- інформаційне забезпечення поїздок делегацій та окремих парламентаріїв, а також виїзних заходів органу законодавчої влади.

Оснoву інформаційного забезпечення системи становлять бази даних, електронні довідники, архіви й гіпертекстові документи, які за сукупністю своєю утворюють інформаційний фонд органу законодавчої влади. Його призначення – створювати умови, за яких інформацію, необхідну для керівництва, парламентаріїв, співробітників апарату, буде можливо оперативно знайти, проаналізувати, оцінити й представити в зручному вигляді.

Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності вищого органу законодавчої влади – Уряду, поряд із загальними принципами та підходами, згаданими вище, має й свою специфіку. Типовими процесами й процедурами, що підлягають автоматизації та інформатизації, тут є: реєстрація документів, контроль за їх підготуванням, проходженням і виконанням, збирання даних щодо питань, котрі обговорюються, з урахуванням того, які рішення ухвалювалися раніше та якими документами супроводжувалися, що було «виконано-не виконано», кому доручався подальший супровід питання, як, зрештою, воно вирішилося й т.п.

Під час виконання цих робіт, належить проводити інформаційно-аналітичні розрахунки, інтегрувати дані показників у розрізі, приміром, галузей, підгалузей, видів діяльності, регіонів, міст, зарубіжних держав. Одночасно може знадобитися підготувати аналітичну доповідь, відредагувати текст, побудувати наочні діаграми, графіки, оформити проекти законів, угод, розпоряджень, доручень, переслати на узгодження й візування до інших суміжних підрозділів апарату та об'єктів організаційного управління, що з ними взаємодіють.

Інформація, що надається користувачам у режимі колективного аналізу і обговорення рішень, що ухвалюються (це стосується, приміром, забезпечення Уряду), може вимагати застосування засобів наочного відображення і оперативного передавання даних (відеоконференції, екрани, проектори тощо), електронного голосування, лінгвістичних систем електронного перекладу та ін. Слід зазначити, що використання з цією метою електронних систем має бути сертифікованим і ліцензованим, у відповідності до чинного законодавства.

Інформаційно-комунікаційні системи спеціального призначення. Інформаційно-комунікаційні системи (ІКС), призначені для забезпечення індивідуальної та колективної діяльності працівників вищих органів державної влади й співробітників апарату, з урахуванням важливості завдань, що вирішуються, складності збору і обробки інформації, територіальної розосередженості, належать до класу великих територіально розподілених систем державного значення. Створення подібних систем має базуватися на концептуально єдиній інтегрованій системній архітектурі програмно-технічних засобів з широкими функціональними можливостями й передбачає використання загальноприйнятих стандартів.

Головні принципи побудови таких ІКС – відкритість, нескладність в управлінні та адмініструванні, модульність, захищеність, – дозволяють досягти необхідної надійності функціонування при оптимальному співвідношенні таких параметрів, як вартість, продуктивність і можливості еволюційного розвитку.

Слід зважати на те, що інформація, необхідна для вироблення й реалізації адекватних політико-управлінських рішень, часом буває розосередженою й знаходиться у багатьох різних фондах і базах даних. Зокрема, вона може отримуватися із систем оборонних, правоохоронних, інших міністерств і відомств, регіональних інформаційних фондів, інформаційних банків підприємств та організацій різних форм власності, незалежних аналітичних центрів, інформаційних агентств тощо.

Проте інформаційна взаємодія державних органів відбувається з певними труднощами – як у методичному, так і в організаційному плані. Навіть знання про наявність необхідної інформації не гарантує її отримання, адже зв'язок між джерелами й споживачами, в цілому, не регламентований.

Державні органи, як правило, не зацікавлені у наданні інформації, що перебуває в їхньому розпорядженні або є продуктом їх власної діяльності, оскільки не можуть повною мірою відповідати за те, як вона використовуватиметься після передання. Часто не забезпечується методологічна єдність діяльності державних органів, не співпадають і вихідні дані однієї тематики, отримані з різних джерел.

Крім того, інформатизація державних органів, яка проводиться у рамках відповідних програм на рівні всієї країни, а також окремих галузей, фактично обмежена через створення відомчих інформаційних систем, що часто породжує паралелізм у роботі. Організаційно-технічні рішення у таких випадках слабо координуються, а це призводить до розтрачання й без того мізерних бюджетних коштів. Відомчі інформаційні системи розвиваються дуже нерівномірно й перебувають на різних стадіях впровадження, багато з них взагалі не передбачають взаємодію з іншими інформаційними системами. Часто їх впровадження через слабке й нерегулярне фінансування розтягується на роки, в результаті вони морально застарівають ще до передання в експлуатацію. А оскільки розроблення цих систем не координується, багато з них є несумісними в програмному та інформаційному відношенні.

Необхідність налагодження стійкої системи інформаційно-комунікаційного забезпечення державного управління давно вже була очевидною. Тож 2007 року Верховна Рада ухвалила Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2007, № 12, ст. 102), а перед тим, 2004 року, – Закон України «Про загальнодержавну програму «Електронна Україна» на 2005-2012 роки».

«Одним з головних пріоритетів України є прагнення побудувати орієнтоване на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на розвиток інформаційне суспільство, в якому кожен міг би створювати і накопичувати інформацію та знання, мати до них вільний доступ, користуватися і обмінюватися ними, щоб надати можливість кожній людині повною мірою реалізувати свій потенціал, сприяючи суспільному і особистому розвитку та підвищуючи якість життя», – йдеться у Законі України від 2007 року⁶. І далі чітко визначаються відповідні кроки, заходи, що належить вжити, задля оптимізації й модернізації всіх сфер життя, зокрема, сфери державного управління: «Основні засади є концептуальною основою для розробки завдань щодо розвитку інформаційного суспільства в Україні.

Розвиток інформаційного суспільства в Україні та впровадження новітніх ІКТ в усі сфери суспільного життя і в діяльність органів державної

⁶ Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2007, № 12, ст. 102).

влади та органів місцевого самоврядування визначається одним з пріоритетних напрямів державної політики.

1. Основні стратегічні цілі розвитку інформаційного суспільства в Україні:

- прискорення розробки та впровадження новітніх конкурентоспроможних ІКТ в усі сфери суспільного життя, зокрема в економіку України і в діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- забезпечення комп'ютерної та інформаційної грамотності населення, насамперед шляхом створення системи освіти, орієнтованої на використання новітніх ІКТ у формуванні всебічно розвиненої особистості;
- розвиток національної інформаційної інфраструктури та її інтеграція із світовою інфраструктурою;
- державна підтримка нових "електронних" секторів економіки (торгівлі, надання фінансових і банківських послуг тощо);
- створення загальнодержавних інформаційних систем, насамперед у сферах охорони здоров'я, освіти, науки, культури, охорони довкілля;
- збереження культурної спадщини України шляхом її електронного документування;
- державна підтримка використання новітніх ІКТ засобами масової інформації;
- використання ІКТ для вдосконалення державного управління, відносин між державою і громадянами, становлення електронних форм взаємодії між органами державної влади та органами місцевого самоврядування і фізичними та юридичними особами;
- досягнення ефективної участі всіх регіонів у процесах становлення інформаційного суспільства шляхом децентралізації та підтримки регіональних і місцевих ініціатив;
- захист інформаційних прав громадян, насамперед щодо доступності інформації, захисту інформації про особу, підтримки демократичних інститутів та мінімізації ризику "інформаційної нерівності";
- вдосконалення законодавства з регулювання інформаційних відносин;
- покращення стану інформаційної безпеки в умовах використання новітніх ІКТ.

2. Досягнення зазначених цілей дасть змогу⁷:

⁷ Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2007, № 12, ст.102).

- підвищити національну конкурентоспроможність за рахунок розвитку людського потенціалу, насамперед у високоінтелектуальних сферах праці, а також розширити експортний потенціал ІКТ-індустрії України;
- поліпшити життєвий рівень населення завдяки економічному зростанню, забезпеченню прав і свобод людини, наданню рівного якісного доступу до інформації, освіти, послуг закладів охорони здоров'я та адміністративних послуг органів державної влади та органів місцевого самоврядування, створенню нових робочих місць і розширенню можливостей щодо працевлаштування населення, забезпеченню соціального захисту вразливих верств населення, зокрема людей, що потребують соціальної допомоги та реабілітації;
- сприяти становленню відкритого демократичного суспільства, яке гарантуватиме дотримання конституційних прав громадян щодо участі у суспільному житті, прийнятті відповідних рішень органами державної влади та органами місцевого самоврядування.

Закон передбачає створення й розвиток інформаційно-аналітичних систем і об'єктів Адміністрації Президента і Апарату Уряду України, Верховної Ради, міністерств і відомств; регіональних інформаційно-аналітичних систем та забезпечення їх безпеки; телекомунікаційних систем.

Є необхідність у якнайскорішому розвитку, вдосконаленні 4-рівневої системи інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень⁸:

1. вищий рівень – управлінські рішення в масштабі держави, що ухвалюють Президент і керівництво Уряду України;
2. аналітичний рівень – якісне інформаційно-технологічне забезпечення інформаційно-аналітичних підрозділів вищих органів державної влади (включаючи створення системи автоматизованої підтримки аналітичних досліджень);
3. вседержавний рівень – інформаційно-технологічне забезпечення керівництва суб'єктів держави, голів адміністрацій, міністерств і відомств, Національного банку України тощо;
4. регіональний рівень – інформаційно-технологічне забезпечення суб'єктів господарювання у державній та недержавній сферах, територіальних органів міністерств і відомств, політичних та громадських організацій, інформаційних агентств, незалежних аналітичних центрів і т.п.

Головне завдання *вищого рівня* – стратегічне управління країною, що визначає довгострокову орієнтацію її розвитку в цілому чи окремих сфер, об'єктів, територій, і яке спрямовує діяльність кожної ланки управління.

⁸ Нікітов В. А., Орлов С. І., Старовойтов О. В., Савін Г. І. Інформаційне забезпечення державного управління. М. 2000.

Цей вид управління, як правило, тісно пов'язаний із загальним політичним курсом держави або з тією чи іншою доктриною.

В основі стратегічного управління – стратегічний план, концепції розвитку та інші документи, що відбивають постановку й методи досягнення довгострокових цілей. У процесі стратегічного управління необхідні ситуаційний аналіз для виявлення проблем і можливостей, потенціалу й прихованих резервів, оцінка реального стану, короткострокових і довгострокових наслідків уже ухвалених рішень.

На *вседержавному рівні* така інформаційно-телекомунікаційна система має забезпечити інформаційне обслуговування тактичного і оперативного управління країною. Тактичне управління – це конкретні дії з реалізації стратегічних положень. При цьому на базі надійної інформації показники стратегічного плану порівнюються з досягнутими результатами за певний період, вживаються коригувальні заходи, що може викликати й перегляд деяких цілей, якщо виявилися чинники, які не врахували своєчасно. Органи виконавчої влади можуть виконувати також функції, пов'язані з прогнозуванням і плануванням.

Оперативне управління, зі свого боку, покликане вирішувати поточні або такі, що виникають у результаті небажаних відхилень, питання. Воно ставить конкретні, кількісно вимірювані орієнтири (завдання) та використовує ситуаційний підхід, за якого обирається прийнятний варіант, виходячи з умов, що склалися. Інформаційне забезпечення у даному випадку здійснюється вседержавними, відомчими й регіональними ситуаційно-аналітичними центрами.

Регіональний рівень. Розділеність держави на області, природні, господарські та геополітичні розбіжності між регіонами зумовлюють актуальність підвищення ефективності регіонального управління, пошуку оптимального варіанту розмежування прав і відповідальності між центром і суб'єктами держави.

Інформаційне забезпечення регіонального рівня полягає у взаємодії:

- державних органів влади;
- органів виконавчої влади на території суб'єкта;
- місцевого самоуправління.

Отже, така програма спрямована на створення інтегрованого територіально-розподіленого інформаційно-комунікаційного середовища, яке забезпечує інформаційно-аналітичне обслуговування органів державної влади всієї країни, вона (програма) об'єднує в єдиний інформаційний і комунікаційний простір десятки складних ІКС вседержавного, відомчого й регіонального рівнів, надаючи інформаційно-комунікаційні, аналітичні, адміністративні та інші послуги. Таким чином реалізація цієї системи передбачає комунікацію й координацію різноманітних інформаційних систем у сфері державного управління.

Слід зазначити, що з моменту початку реалізації такого масштабного проекту багато чого вже зроблено. Проте темпи розроблення й впровадження систем, що проектуються, залишають бажати кращого.

Державне управління – процес виконання комплексу операцій, орієнтованих на досягнення державних цілей. Останні відображають бажані стани держави, галузей, регіонів та ін. Саме для реалізації операцій державного управління й необхідна відповідна інформація й підтримання її в актуальному стані. Тож звідси важливий висновок: ефективність інформаційного забезпечення органів державної влади і управління належить визначати через показники якості державного управління.

У країні наявні значні обсяги інформаційних ресурсів усіх видів і класів. Приміром, у розрізі галузей, підгалузей, підприємств, організацій та видів діяльності нараховуються сотні тисяч баз даних різноманітного значення й змісту. Але, що стосується інформаційного забезпечення вищих ланок державної влади і управління, до компетенції яких входить генерація стратегічних цілей (доктрин), вибір обумовленого політичного курсу країни, аналіз попереджуючих сценаріїв розвитку кризових ситуацій у суспільстві та у світі, то цим проблемам приділяється недостатньо уваги. Саме розроблення зазначених напрямів здатне, як нам видається, дати значний ефект і справді поліпшити стан справ.

Висновки. Впровадження основних засад розвитку інформаційного суспільства в нашій державі, визначених відповідними Законами України, дасть можливість забезпечити позитивні зміни в життєдіяльності суспільства в цілому, а також кожної окремої людини, а саме⁹:

- збільшити рівень захисту прав і свобод людини та її добробуту;
- активізувати участь громадян в управлінні державою;
- сприяти розвитку демократії;
- підвищити конкурентоспроможність України, ефективність державного управління, продуктивність праці у всіх сферах економіки, рівень інформаційної безпеки людини, суспільства, держави, ступінь розвитку інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури, зокрема українського сегменту Інтернету;
- забезпечити перехід економіки до моделі науково-технічного та інноваційного розвитку, збільшити частку наукоємної продукції, сприяти якості та доступності послуг освіти, науки, культури, охорони здоров'я за рахунок впровадження ІКТ;
- розширити можливості людини отримувати доступ до національних та світових інформаційних електронних ресурсів;
- створити нові робочі місця, поліпшити умови роботи й життя людини;

⁹ Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2007, № 12, ст.102).

- поглибити запровадження нормативно-правових засад інформаційного суспільства та багато іншого.

Список використаних джерел

1. Масарік В. Застосування новітніх технологій у місцевих органах влади // В. Масарік - Аспекти самоврядування. – 2006. – № 5 (37). – С. 53-60.
2. Bovens M., Zouridis St. From Street-Level to System-Level Bureaucracies: How Information and Communication Technology is Transforming Administrative Discretion and Constitutional Control // Public Administration Review. – 2002. – Vol. 6. – № 2. – P. 25-46.
3. Bouras C., Katris N. An electronic voting service to support decision-making in local government // Triantafillou Telematics and Informatics, 2003. – 257 p.
4. Clift St. The E_Democracy E_Book: Democracy is Online 2.0. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.publicus.net>.
5. Голобуцький О.П., Шевчук О.Б. E-Ukraine. Інформаційне суспільство: бути чи не бути – К.: Атлант UMS, 2001. – 180 с.
6. Програма «Електронна Україна» (проект) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.stc.gov.ua/_info.
7. E-Government im Landkreis Cham. Internet, Intranet und WebServices in der Kommunalverwaltung [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.landkreis-cham.de/Innovation/E-Government.aspx>.
8. Баранов О.І. Електронний уряд в Україні? Буде! Коли? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dt.ua/articles/26881>
9. Веб-сайт Київського національного лінгвістичного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.uniling.kiev.ua/Chairs/k_inform_ua – Назва з екрану.
10. Дивак В. В. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній діяльності директора школи [Електронний ресурс] / В. В. Дивак // Інформаційні технології і засоби навчання – 2007. – № 2. – Режим доступу до журн. : <http://www.ime.edu-ua.net/em8/emg.html>.
11. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В. Г. Кремень. – К. : Хрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
12. Зінчук Н. А. Інформаційно-аналітична компетентність менеджера: значення у професійній управлінській діяльності та передумови формування у ВНЗ [Електронний ресурс] / Н. А. Зінчук // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2008. – №3(7). – Режим доступу до журн. : <http://www.ime.edu-ua.net/em7/emg.html>.
13. Кравчина О. Є. Інформатизація організаційно-управлінської діяльності в загальноосвітній школі [Електронний ресурс] / О. Є. Кравчина // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2008. – №3(7). – Режим доступу до журн. : <http://www.ime.edu-ua.net/em7/emg.html>.
14. Морзе Н. В. Моделі ефективного використання інформаційно-комунікаційних та дистанційних технологій навчання у вищому навчальному закладі [Електронний ресурс] / Н. В. Морзе, О. Г. Глазунова // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2008. – №2(6). – Режим доступу до журн. : <http://www.ime.edu-ua.net/em6/emg.html>.
15. Науменко О. М. Деякі аспекти підготовки майбутніх учителів до використання засобів ІКТ в навчальній діяльності [Електронний ресурс] / О. М. Науменко // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2007. – №3(4). – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/ejournals/ITZN/em4/content/07nomaei.htm>.

16. Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2007, № 12, ст.102).
17. Никитов В.А. и др. Информационное обеспечение государственного управления / Авт.: Никитов В.А., Орлов Е.И., Старовойтов А.В., Савин Г.И.; Под ред. Ю.В. Гуляева -М.: Славянский диалог, 2000. — 415 с.
18. Туронок С. Г. // Журнал «Проблемный анализ и государственно-управленческое проектирование». № 3, том 2, 2009. (с. 75-93).

References

1. Masarik V. Zastosuvannya novitnikh tekhnolohij u mistsevykh orhanakh vlady // V. Masarik - Aspekty samovriaduvannia. – 2006. – № 5 (37). – S. 53-60.
2. Bovens M., Zouridis St. From Street-Level to System-Level Bureaucracies: How Information and Communication Technology is Transforming Administrative Discretion and Constitutional Control // Public Administration Review. – 2002. – Vol. 6. – № 2. – P. 25-46.
3. Bouras C., Katris N. An electronic voting service to support decision-making in local government // Triantafillou Telematics and Informatics, 2003. – 257 r.
4. Clift St. The E_Democracy E_Book: Democracy is Online 2.0. [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.publicus.net>.
5. Holobuts'kyj O.P., Shevchuk O.B. E-Ukraine. Informatsijne suspil'stvo: buty chy ne buty – K.: Atlant UMS, 2001. – 180 s.
6. Prohrama «Elektronna Ukraina» (proekt) [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: http://www.stc.gov.ua/_info.
7. E-Government im Landkreis Cham. Internet, Intranet und WebServices in der Kommunalverwaltung [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.landkreis-cham.de/Innovation/E-Government.aspx>.
8. Baranov O.I. Elektronnyj uriad v Ukraini? Bude! Koly? [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://dt.ua/articles/26881>
9. Veb-sajt Kyivs'koho natsional'noho linhvistychnoho universytetu [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu : http://www.uniling.kiev.ua/Chairs/k_inform_ua – Nazva z ekranu.
10. Dyvak V. V. Informatsijno-komunikatsijni tekhnolohii v profesijnij diial'nosti dyrektora shkoly [Elektronnyj resurs] / V. V. Dyvak // Informatsijni tekhnolohii i zasoby navchannia – 2007. – № 2. – Rezhym dostupu do zhurn. : <http://www.ime.edu-ua.net/em8/emg.html>.
11. Entsyklopediia osvity / Akad. ped. nauk Ukrainy; holovnyj red. V. H. Kremen'. – K. : Khrinkom Inter, 2008. – 1040 s.
12. Zinchuk N. A. Informatsijno-analitychna kompetentnist' menedzhera: znachennia u profesijnij upravlins'kij diial'nosti ta peredumovy formuvannia u VNZ [Elektronnyj resurs] / N. A. Zinchuk // Informatsijni tekhnolohii i zasoby navchannia. – 2008. – №3(7). – Rezhym dostupu do zhurn. : <http://www.ime.edu-ua.net/em7/emg.html>.
13. Kravchyna O. Ye. Informatyzatsiia orhanizatsijno-upravlins'koi diial'nosti v zahal'noosvitnij shkoli [Elektronnyj resurs] / O. Ye. Kravchyna // Informatsijni tekhnolohii i zasoby navchannia. – 2008. – №3(7). – Rezhym dostupu do zhurn. : <http://www.ime.edu-ua.net/em7/emg.html>.
14. Morze N. V. Modeli efektyvnoho vykorystannia informatsijno-komunikatsijnykh ta dystantsijnykh tekhnolohij navchannia u vyschomu navchal'nomu zakladi [Elektronnyj resurs] / N. V. Morze, O. H. Hlazunova // Informatsijni tekhnolohii i zasoby navchannia. – 2008. – №2(6). – Rezhym dostupu do zhurn. : <http://www.ime.edu-ua.net/em6/emg.html>.

15. Naumenko O. M. Deiaki aspekty pidhotovky majbutnikh uchyteliv do vykorystannia zasobiv IKT v navchal'nij diial'nosti [Elektronnyj resurs] / O. M. Naumenko // Informatsijni tekhnolohii i zasoby navchannia. – 2007. – №3(4).– Rezhym dostupu: <http://www.nbu.gov.ua/ejournals/ITZN/em4/content/07nomaei.htm>.
16. Zakon Ukrainy «Pro osnovni zasady rozvytku informatsijnoho suspil'stva v Ukraini na 2007-2015 roky» (Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR), 2007, № 12, st.102).
17. Nykytov V.A. y dr. Ynformatsyonnoe obespechenye hosudarstvennoho upravleniya / Avt.: Nykytov V.A., Orlov E.Y., Starovojtov A.V., Savyn H.Y.; Pod red. Yu.V. Huljaeva -M.: Slavianskyj dyaloh, 2000. — 415 s.
18. Turonok S. H. // Zhurnal «Problemnyj analiz y hosudarstvenno-upravlencheskoe proektyrovanye». № 3, tom 2, 2009. (s. 75-93).

Рецензент: Бакуменко В.Д., д.держ.упр., професор